

Nollund Kirke.

Søndag d. 3. februar 2019 kl. 9.30.

Egil Hvid-Olsen.

**Prædiken til 4. søndag efter helligtrekonger,
Matt. 8,23-27, 1. tekstrække.**

Salmer.

DDS 323 "Kirken den er et gammelt hus".

"100 salmer" 877 "Du som er i det høje".

DDS 696 "Kærlighed er lysets kilde"

DDS 636 "Midt i alt det meningsløse".

Altergang: DDS 472 "O Jesus, søde Jesus, dig"

DDS 435 "Aleneste Gud i Himmerig".

Tekstlæsninger.

Denne hellige lektie skrives i Jobs Bog:

Da talte Herren til Job inde fra stormen:

Hvem er det, der med uforstandige ord
formørker det, jeg har bestemt?

Spænd bæltet om lænden som en mand,
og giv mig svar, når jeg spørger dig!

Hvor var du, da jeg grundlagde jorden?

Fortæl det, hvis du har forstand til det!

Hvem bestemte dens mål – det ved du vel?

Hvem spændte målesnoren ud over den?

Hvor blev dens fodstykker sat ned,

og hvem lagde dens hjørnestein,

mens alle morgenstjerner jublede,

og alle gudssønner råbte af fryd?

Hvem spærrede havet inde bag porte,

da det brød ud af moderlivet,

dengang jeg gav det skylaget til klædning

og de mørke skyer til svøb,

da jeg afstak en grænse for det

og indsatte port og slå

og sagde: »Hertil må du komme, ikke længere,

her standser dine stolte bølger.«

Job 38,1-11.

Epistlen skriver apostlen Paulus til romerne: Vær ingen noget andet skyldig end at elske hinanden; for den, der elsker andre, har opfyldt loven. Budene: »Du må ikke bryde et ægteskab; du må ikke begå drab; du må ikke stjæle; du må ikke begære,« og et hvilket som helst andet bud, sammenfattes jo i dette bud: »Du skal elske din næste som dig selv.« Kærligheden gør ikke næsten noget ondt. Kærligheden er altså lovens fylde.

Romerbrevet 13,8-10.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus gik om bord i en båd, og hans disciple fulgte ham. Da blev der et voldsomt uvejr på søen, så båden skjultes af bølgerne. Men han sov. Og de kom hen og vækkede ham og sagde: »Herre, frels os! Vi går under!« Men han sagde til dem: »Hvorfor er I bange, I lidetroende?« Da rejste han sig og truede ad storm og sø, og det blev helt blikstille. Men folk undrede sig og sagde: »Hvem er han, siden både storm og sø adlyder ham?«

Matthæusevangeliet 8,23-27.

Prædiken.

Jolle, båd, chalup, kutter, bark, galease, skonnert, skude, fregat, færge. Kært barn har mange navne. I dette tilfælde nævnte jeg forskellige skibstyper. Hvis man leder længe nok, kan man sikkert finde modeller af alle de nævnte slags i danske kirker, for kirkeskibe findes der mange af; særligt i de kirker, der ligger tæt på havet. Da jeg forleden dag var her i kirken med mit lille hold minikonfirmander fra 3. klasse på Lynghedeskolen, bemærkede de, at der manglede et kirkeskib. Jeg foreslog, at de gik

hjem og lavede et, men det mente de ikke, at de var dygtige nok til endnu – og det har de desværre nok ret i.

Ét slags skib findes der dog også her i Nollund Kirke, nemlig det, der indgår i alle kirkebygninger. Det rum, kirkegængerne sidder i, kaldes netop ”skibet”. Det er selvfølgelig ikke tilfældigt, men skyldes, at kirken kan sammenlignes et skib, der sejler gennem livets ocean med alle dem, der har en tilknytning til det kristne budskab, ombord. Her skal man naturligvis ikke tænke på kirkebygningen, der jo ville synke til bunds, hvis den blev placeret på åbent hav. Det, der tænkes på, er kirken som fællesskabet af alle os, der tror på den kristne Gud. Vi udgør den kristne kirke, sådan som vi også sang det i den indledende salme: ”Vi er Guds hus og kirke nu, bygget af levende stene”. Vores liv former sig som en sejlads over åbent hav. Til tider nyder vi sorgløst den ene dag efter den anden. Så længe vi kan overskue vores pligter, har en sund og rask familie og vennekreds, og også selv trives både fysisk og psykisk, kan livet sammenlignes med den stille sejlads i magsvejr hen over tidens ocean. Men når skyerne trækker sig sammen i form af bekymringer, sorger og store udfordringer, må vi finde os i at skulle gennem høj bølgegang. Til tider kan sådanne storme være farlige, idet bølgerne truer med at skylle os overbord og trække os ned i dybet til den visse død. Også når det ikke er selve livet, der står på spil, kan stormene være hårde at komme igennem og efterlade os med ar på sjælen.

I Det Gamle Testamente fortælles en historie om en mand, der er ved at bukke under, og i hvert fald ender med ar på sjælen. Det er fortællingen om den retfærdige og gudsfrygtige Job. Han gør aldrig noget galt, hvilket nok skyldes, at han har det økonomiske og dermed også mentale overskud, der skal til for at se ud over sin egen næsetip. Fordi han er et så omsorgsfuldt menneske og takker Gud for, at alt former sig på bedste måde for ham, er han endt som Guds favorit. Jobs taknemmelighed overbeviser Gud om, at han også vil blive ved med at takke, hvis hans livsvilkår bliver forandret. Det gør Job da også. I hvert fald i begyndelsen. Da Job sidder i en askedyng

med væskende bylder, som han kradser i med et potteskår, mens han forsøger at forstå, at han ikke alene har mistet sin velstand, men også sine sønner og døtre, drager han konklusionen, at ”tager vi imod det gode fra Gud, må vi også tage imod det onde”.

I længden kan Job dog ikke holde bitterheden fra døren. Den vokser eksplosivt, da hans venner vil finde grunden til den ulykke, der har ramt ham, og argumenterer for, at han må have gjort et eller andet galt. De kan kun anse det skete for at være et udtryk for Guds straf, hvilket læseren ved, at det ikke er. Hidset op af sine venners urimelige anklage, retter Job skytset mod Gud og beder om en forklaring. Da er det, at Gud svarer med de ord, vi hørte fra alteret: ”Hvor var du, da jeg grundlagde jorden? Fortæl det, hvis du har forstand til det. Hvem bestemte dens mål – det ved du vel? Hvem spændte målesnoren ud over den?”

Faktisk forklarer Gud ikke noget som helst. Han slår bare fast, at der er forskel på ham og Job. Gud er Gud og Job er et menneske. Derfor må Job holde fast i sin første konklusion om, at ”tager vi imod det gode fra Gud, må vi også tage imod det onde”.

Dog ender Gud med at give Job alt det mistede tilbage. Det gør ikke Job meget klogere, men til gengæld gladere, end da han sad i askedyngen. Helt så ubekymret som tidligere kan han dog næppe være. Fremover må han leve med ar på sjælen i visheden om, at livets storme kan true med forlis.

Forliset truer også i evangelieteksten. Jesus og disciplene sejler på Genezaret Sø, som har en placering, der medfører, at storme kan komme og gå næsten uden varsel. Selvom der er tale om en sø, er det en stor en af slagsen, så en kraftig storm er bestemt ikke ufarlig, når man befinder sig langt fra land i en af datidens både. Bådens holdbarhed var altafgørende, for dengang var det de allerfærreste, der kunne svømme. Selv de af disciplene, der var fiskere, havde sikkert heller ikke lært sig kunsten at redde sig i land. Derfor er der ikke noget at sige til, at disciplene vækker Jesus og beder ham om at udføre et mirakel. Skibet er ved at gå under, og de kan ikke selv gøre noget for at redde livet.

Skønt Jesus bliver lidt irriteret, fordi de ikke har noget at frygte, så længe han er sammen med dem, befaler han stormen at lægge sig, og snart er faren drevet over.

Det er forståeligt nok, at hændelsen skaber forundring, så folk spørger sig selv og hinanden, hvem Jesus er, ”siden både storm og sø adlyder ham”. I den sammenhæng historien fortælles er svaret soleklart: Gud er repræsenteret i Jesus, og derfor kan han styre naturen. Hændelsen kan altså tjene til at skabe respekt om Jesu person. Men der er flere lag i den.

I teksten om stormen på søen ligger Jesus og sover et sted i båden. Det er det samme forhold, der afspejles i sammenligningen mellem kirken og skibet, der sejler på tidens hav; en sammenligning, der fortæller os, at Gud også er ombord på vores skib, eller i hvert fald følger dets sejlads nøje.

I fortællingen er Jesus ganske ubekymret, for ellers var han blevet vækket af stormen. Disciplene må gå helt til ham og måske endda ruske lidt i ham, inden han vågner, og da han har taget bestik af situationen, synes han, at de overreagerer. ”Hvorfor er i bange, I lidetroende?” spørger han irriteret. Det er ret tydeligt, at han hellere ville have sovet videre.

Det er en misundelsesværdig evne, Jesus har. Hvor mange ville ikke ønske, at de kunne sove fra deres bekymringer? Ofte ser alting meget lysere ud, når man efter en god nats søvn kan tage livtag med problemerne. Men tit går det den stikmodsatte retning. Man ligger søvnløs, vender og drejer sig, mens tankerne svirrer som en opskræmt fluesværm omkring en hestepære. Ikke én af disciplene kunne være faldet i søvn i båden, der blev kastet op og ned, frem og tilbage i stormen. Dertil var de alt for bekymrede. Og da Jesus oven i købet kaldte dem for ”lidetroende”, gjorde det næppe deres humør bedre. Det var, som om han slet ikke fattede alvoren. De skulle bare have tillid til, at alt gik godt, sagde han. Men hvad skulle vække den tillid midt i stormens ubønhørlige brølen? Nogle af disciplene er jo fagfolk. Fiskerne iblandt dem ved godt, når en situation er livsfarlig. Så hvad ligner det at bebrejde dem deres manglende tro på, at det nok skulle gå? Som om tro ændrede den alvorlige trussel, de stod overfor.

Disciplene har ret. Tro ændrer ikke situationen. Vi kan ikke styre livets tilskikkelser med tro.

Mange, der har været døden nær, har oplevet, at tiden har sat tempoet ned. I erkendelse af at situationen kan ende gruelig galt, oplever de livet passere revy. Måske får de også tid til at bede til Gud i løbet af de få øjeblikke, de har til rådighed. Denne forståelse af tidens ekstraordinære udstrækning er biologisk bestemt. Den pludseligt opståede krise frigør nogle stoffer i hjernen, der intensiverer ens opfattelse og tankeaktivitet, så man får lidt bedre tid til at reagere, end man ellers havde haft. Det er bestemt ikke altid, at det hjælper, for nogle gange kan man intet gøre ud over at håbe på, at konsekvenserne ikke bliver så alvorlige, som de truer med. Selvom man når at bede til Gud, kan man ikke regne med, at han griber ind, sådan som Jesus gjorde det, da han truede af stormen. Måske griber han ind; måske ikke. Hvis vi kunne styre Gud med vores bønner, ville vi selv være små guder og skubbe ham i baggrunden. Så enhver bøn bliver altså ikke bønhørt, og til tider medfører denne mangel på bønshørelse ulykke og død. Det er barske vilkår, og dog er fortællingen ikke meningsløs, for det er værd at bemærke, at Gud var passager i båden. Jesus lå og sov uden at lade sig mærke af, at han og disciplene var omgivet af død og ulykke. Han var tryk – selv i dødens nærhed.

Hvis vi tilhører det fællesskab, der udgør den kristne kirke, og hvis kirken kan sammenlignes med et skib, så kan vi også sætte vores lid til, at Jesus sejler sammen med os. Måske lægger vi ikke mærke til det. Ofte, når vi udsættes for voldsomme oplevelser, kan vi føle det, som om Gud sover. Men kirkens herre har ikke forladt den synkende skude. Han er bare ikke så bange, som vi er, fordi han ved, at døden ikke er så farlig, som vi frygter. Døden er en indgang til et andet og evigt liv i hans rige. Den er skræmmende, hvis han ikke følger os igennem den. Men så længe han er kaptajn på kirkeskibet, kan han føre det gennem døden og lægge det til kaj i sit rige.

Som Job får vi intet svar på, hvorfor vi skal udsættes for frygt, sorg og død. Men som det gjaldt ham, får vi at vide, at Gud er mægtig nok til at føre os gennem selv de værste

farer, hvoraf døden er den allerskrappeste. Han er med os på livets sejlads, både når det stormer, og når alt er blikstille. Vi kan ikke styre, hvornår han skal gribe ind, og hvornår han skal lade være. Vi må blot sætte vores lid til, at han er med os i vores færd gennem både liv og død. Derfor gælder det om ikke kun at fokusere på alt det, vi havde ønsket blev anderledes, men også at have øjne for alt det gode, Gud giver os del i, mens vi lever, og så ellers sætte vores lid til, at han ikke slipper os, når storme fører os gennem alvorlige kriser eller direkte i døden.

Amen.